

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Preokret na bolje?

Ko smo v jeseni leta 1929 pisali na tem mestu o velikanskem borznem polomu na newyorški borzi, smo bili mnenja, da je ta veliki polom samo predznak velike gospodarske krize. In nismo se motili. Hitreje, kakor so Američani sami pričakovali je nastopil preokret in namesto prosperitete, katero so smatrali za večno, je prišla kriza in dala vsemu svetu nad 25 milj. brezposelnih, od tega samo v Uniji 10 milj. Začelo se je tudi brezumno uničevanje dobrin, da se umetno vzdrže cene, dočim je na drugi strani vedno bolj naraščala beda. Kriza je zajela tudi naše gospodarstvo.

Sedaj pa prihajajo iz Unije zopet važne vesti, ki so bolj optimistične. Že dva meseca vlada v svetovnem časopisju optimistično razpoloženje, saj je največja kapitalistična država sveta, ki obvlada v nemali meri svetovna tržišča, začela v svojem gospodarstvu kazati znake izboljšanja. Preiskujejo vzroke sedanjega preokreta nam postaja vedno bolj jasno, da je v marsičem sedanjí dvig umetno iz-
zvan in da zato ne bo imel one trajnosti, katero bi bilo želeli v interesu ozdravitve svetovnega gospodarstva. Na dveh poljih se kaže predvsem izboljšanje v Ameriki: na borzah in v cenah važnih sirovini ter kmetijskih proizvodov.

Borzo smatrajo za važen faktor, ki že v naprej eskontira bodoči razvoj gospodarstva. Zato pravijo, da dvigu borznih tečajev mora slediti tudi izboljšanje cen in produkcije. Res je na newyorški borzi nivo tečajev v juliju in avgustu zelo narasel. Toda vzdržati ni mogel svojega najvišje doseženega stanja in je zopet popustil. Le pretekli teden je tendenca bila nekoliko evrstejša. Pojavila se je tudi špekulacija, ki je borzo zaradi dolgotrajnega padanja tečajev že popolnoma zapustila. Borzni indeks vseli tečajev je v Newyorku narasel od 27,7 (počlaga so tečaji v začetku leta 1927 kot 100) dne 23. julija na 42,6 dne 20. avgusta. Iz tega sledi, da so vsi papirji povprečno narasli za 50 odst. ali polovico, kar se že pozna. Poznavalci razmer pravijo, da itak ni mogoče misliti na nadaljnji padec, saj so tečaji itak izredno nizki in dajejo prav visoko obrestovanje, v kolikor še podjetja plačujejo dividende. Dvig se pozna tudi v državnih obligacijah, katerih tečaji so se dvignili in smo ugodne posledice čutili tudi v naši državi (Blerova posojila). Razlogi za dvig borznih tečajev so predvsem psihološki značaja. Zaradi težavne konference je zavlado zanesneje ozračje in v nemali meri imamo v Ameriki opraviiti tudi z volivnim dvigom, ki je še doslej vedno bil zabeležen pred predsedniškimi volitvami.

Druga plat, ki je zadnja dva meseca v Ameriki tudi pokazala izboljšanje, pa so cene nekaterih važnih proizvodov kmetijstva. Tu pa je nastopil dvig cen predvsem radi ameriške akcije, ki stremi za povečanjem kreditne baze, da s tem poveča obtok denarja in nastopi nekakšna kontrolirana inflacija, ki ima namen dvigniti cene do gotove višine. Mnogo je k dvigu cen pripomogla tudi vest o osnovanju novega posebnega konsorcija, ki bo nakupoval sedanje velike zaloge blaga pri proizvajalcih in od uradnih mest, ki so z velikimi nakupi skušala razbremeniti trg in držati cene na kolikorliko znosni višini za producenta. Za to akcijo so dani marsikateri tehnični predpogoji, zlasti pa govorijo zanjo dejstvo, da so zaloge, ki so namenjene za konzum, precej izčrpane in da je že nastopil moment, ko bo treba kriti potrebe v večji meri kot dosedaj. Temu pa nasprotuje dejstvo, da so zaloge cele vrste proizvodov še vedno znatne in prišlekarje na trg ter cene. Zanimivo dejstvo je tudi, da se na blagovnih tržiščih zopet pojavlja špekulacija, ki je bila oplašena z do zadnjega trajajočim slahim padcem cen. Še en važen moment za presojo sedanjega optimizma je tudi dejstvo, da razen na borzah ni bilo v Evropi na ta optimizem večjega odmeva. Evropske gospodarske razmere še ne dovoljuje optimizma, ki vlada v Ameriki.

Akcija za pospeševanje gospodarskega gibanja je po izjavi uradnih krogov v polnem teku. Vprašanje pa je, če bo prinesla potrebno izboljšanje gospodarstva.

Kajli danes smo v taki fazi konjunktturnega razvoja, da še ni mogoče reči, da so dani vsi predpogoji za uspeh take akcije. Če je prišla prekmalu, odnosno če so drugi vplivi, potem bo morala neizogibno po kratki ali daljši dobi pokazati svoj neuspeh in napor bo zastoj. Nasprotno pa če so dani predpogoji za konjunktturni polet na boljše, bo nekoliko preje privedla k izboljšanju, ki bi sicer radi avtomatizma kapitalističnega gospodarstva tudi prišla. Toda sedanja kriza ni samo konjunktturnega značaja, bila je povzročena po vzrokih, ki so strukturo svetovnega in tudi ameriškega gospodarstva temeljito izpremenili. Zato se bo moralo vse gospodarstvo prilagoditi po vojni in z racionalizacijo izpremenjeni novi strukturi. Posebej opozarjamo na kmetijsko vprašanje, ki je v odlični meri posledica pretrane racionalizacije. Ne zadostuje samo običajna dosežanja gospodarske politika. Prilagoditev pa bo težka, zvezana z velikimi žrtvami in bo trajala dolgo.

Nismo tako optimisti, da bi napovedovali že sedaj, da je kapitalizem pri svojem koncu, toda dejstvo je, da živimo v dobi, ko izgublja kapitalistično gospodarstvo vedno bolj tudi svojo gospodarsko nujnost. Obseg sedanje krize je to v veliki meri dokazal, ko se znani avtomatizem kapitalističnega gospodarstva ni prav posebno izkazal.

Priznavamo tudi v bodočnosti možnost zopetnega dviga kapitalističnega gospodarstva, čeprav je pesimizem tu bolj na mestu. Z vsa gotovostjo pa lahko rečemo, da bo prišla zopet nova kriza, ki bo še globlje posegla v sedanji kapitalistični mehanizem, ki nima več one odpornosti, kot jo je imel nekdanj, posebno ko so sedaj njegovi temelji omaiani

Italija vedno proti nam

V Stresi se bodo namesto gospodarskih vprašanj obravnavali politični spori Evrope

Pariz, 25. avgusta. Tukajšnje časopisje je začelo beležiti razne glasove, ki se nanašajo na gospodarsko konferenco centralnih in jugovzhodnih evropskih držav v Stresi na Lago Maggiore, kjer se bo v smislu sklepov lozanske konference razpravljalo o gospodarski sanaciji teh držav.

Lozanska konferenca je označila kot nalogo posvetovanj v Stresi vprašanje, kako bi se zopet normaliziral prenos kapitalov tako med delami centralne Evrope na eni in podonavskimi ter balkanskimi državami na drugi strani, kakor tudi med temi državami samimi, in sicer v tem smislu, da bi se ukinile omejitve deviznega prometa. Druga naloga konference pa bodi, da poživi trgovsko izmenjavo med temi državami in med ostalo Evropo na ta način, da bi odvečna produkcija žita teh držav našla trg v Evropi.

Znano je, da ima konferenca pred seboj dva načrta, in sicer tako zvani načrt Tardieu,

ki ga je Herriotova vlada z majhnimi izpremembami obnovila in kateri gre za tem, da bi pet podonavskih držav: Avstrija, Ogrska, Rumunija, Češkoslovaška in Jugoslavija z izključitvijo Bolgarije, sklenile med seboj prednostne carine — in italijanski načrt, ki ga podpira Nemčija in ki gre za tem, da bi se sklenili dogovori med posameznimi velesilami, ki uvažajo in izvažajo iz podonavskih držav na eni strani in vsako posamezno podonavsko državo, prizadeto od gospodarske krize, na drugi strani. Ta načrt izhaja iz predpostavke, da ni mogoče tega gospodarskega vprašanja rešiti po kakšnih splošnih smernih, ker je treba vpoštovati različnost produkcije vsake posamezne podonavske države.

Ker se stališče interesiranih velesil do tega vprašanja od časa, ko je bil objavljen Tardieujev načrt, do današnjega dne očividno ni izpremenilo, zato se je sedaj pred otvoritvijo konference v Stresi obnovila polemika med francoskimi in italijanskimi krogi, in sicer je

spor izzvan od italijanske strani. Fašistično časopisje je namreč vzelo za povod polemike predlog Jugoslavije, ki je predsedniku konference predložila spomenico, o kateri fašistično časopisje trdi, da je zasnovana na podlagi prednostnih tarifov v smislu francoskega načrta. To služi italijanskim politikom kot dobro došel povod, da se zopet zaganjajo v Francijo, češ, da hoče Podonavju vsiliti svojo gospodarsko in finančno kontrolo. Za mentaliteto italijanske diplomacije pa je značilno, da se zaganja v predlog Jugoslavije, ne da bi ga poznala. Iz tega je razvidno, da imamo v Stresi računati s principielno opozicijo Italije proti sistemu prednostnih carin med podonavskimi državami, o katerem Italija misli, da ima samo namen favorizirati import francoske industrije. V resnici pa Italiji ne gre pri tem za sanacijo srednjeevropskega gospodarstva, ampak zato, da uveljavi svoje politične načrte, ki jih ima glede Srednje Evrope in balkanskih držav.

Soustanovitelj španske republike obsojen na smrt

Madrid, 25. avgusta. Z. Uradno poročajo, da je bila ponoči izrečena obsodba proti voditelju sevillske vstaje, generalu Sanjurju. Sanjurjo je obsojen na smrt. General Garcia de la Heran je obsojen na dosmrtno ječo, polkovnik Infante na ječo od 6—12 let, med tem ko je bil sin generala Sanjurja Justo oproščen. Zasedanje vrhovnega sodišča je bilo zelo težko, ker ni bil predložen noben preednjeni slučaj. Trajalo je do ranega jutra in ob 6 so sodniki zahtevali prekinitev razprave, da se nekoliko odpocijejo, ker so bili popolnoma izčrpani. Oblasti so vse okolice sodnega poslopja zavarovale z močnimi vojaškimi in policijskimi oddelki, ker je republikansko razpoloženo ljudstvo priredilo velike manifestacije in zahtevalo usmrtnih krivcev. Civilna garda je bila oborožena s puškami in v strogi pripravljenosti na avtomobilih. Po ulicah so hodile vojaške patrle. Zagovornik obsojenega generala Bergamio je bil po izročeni obsodbi spre-

jet od predsednika Azane. Vlada se je ob 11 dopoldne sestala k izredni seji, da potrdi smrtno obsodbo generala Sanjurja.

Madrid, 25. avgusta. tg. Ministrski predsednik Azana je razsodbo objavil danes ob eni popoldne po končanem ministrskem svetu. Vsi ministri so odšli potem v narodno palačo na razgovor z Alcala Zamora. Splošno se smatra, da je že izjemno sodišče samo priporočalo pomilostitev. Zagovornik Sanjurja je prosil vlado za pomilostitev. Po ustavi sme predsednik republike dovoliti pomilostitev na predlog vlade.

Nova zarota

Pariz, 25. avgusta. Z. Po vesteh iz Barcelone je odkrita v severni Španiji nova protirepublikanska zarota. Aretirane je bil 1 polkovnik in 5 kapetanov, kakor tudi več mladih častnikov in vojakov v Barceloni.

Papen misli vladati brez parlamenta

Berlin, 25. avg. tg. Proti bivšemu policijskemu podpredsedniku dr. Weissu in policijskemu poveljniku Heimansbergu je danes državno pravdnistvo vložilo obtožnico radi prestopka naredb državnega predsednika. Pri tem gre za postopanje, kako je takratni vojaški poveljnik, ki je v izjemnem stanju imel vrhovno poljevlstvo v Berlinu, odstavil navedena dva visoka policijska uradnika. Dr. Weiss in Heimansberg sta se namreč oba pridružila izjavi ministra Silveringa, da se umakneta svoje sili.

Kar se tiče delovanja državne vlade v notranjepolitičnem pogledu, je omeniti, da razpravljajo sedaj v vladi juristične možnosti o reformi volilnega prava, ki naj se eventualno uvede potom ljudskega glasovanja. Vendar vlada še ni prišla do določenega načrta v tem vprašanju. Slej ko prej je verjetno, da bo vlada še pred glasovanjem o nezaupnicah razpustila državni parlament, gotovo pa še pred glasovanjem o razveljavljenju zaslihanj naredb. Šele potem bo mogla vlada sklepati o nadaljnjih taktiki.

V takih dneh se zopet množijo vesti o pogajanjih med narodnimi socialisti in centrom za koalicio. Ker te vesti demantirata obe stranki, je vsekakor sklepati iz tega, da stranki dosedaj še nista našli podlage za sporazum.

»Germania« danes resno svari Papenovo vlado, naj ne stori nobenih protiusustavnosti, ker bi centrom in druge velike narodne skupine najostreje pobijale vsakršen poskus protiusustavne izpremembe države.

Pogajanja med strankami

Berlin, 25. avg. 24. avgusta so se sestali v Stuttgartu zastopniki centroma in narodnosocialistične stranke, da se pogajajo o možnosti koalicio med centrom in Hitlerjevo stranko v rajhu in v Prusiji. Teh razgovorov se udeležuje od centromove strani med drugimi poslanec dr. Gras, dočim se nahaja med delegati narodnosocialistične stranke poslanec Gregor Strasser. Vodi pa pogajanja za centrom osebo bivši državni kancler dr. Brüning, ki je v to svrhu prekinil svoj dopust. V političnih in parlamentarnih krogih govorijo, da bi mogla pogajanja v Stuttgartu prinese presenečenje preobrat. Za nekaj dni se govori, da se med seboj v tesnih stikih katoliške strokovne organizacije na eni in narodnosocialistične na drugi strani. Vseled tega kažejo vodilna glasila političnih strank, kakor tudi časopisje veleindustrije veliko vznemirjenje. Tako n. pr. piše »Deutsche Allgemeine Zeitung«, da bi bil poskus uvedbe državnega socializma v Nemčiji, po katerem težijo delavske strokovne organizacije, naravnost poguben.

tudi gospodarsko. Kapitalizem vaebeje že sam tendence, ki vodijo k njegovemu prehodu v nov gospodarski red.

Hitlerjevci hujskajo dalje

Vratislava, 25. avg. tg. V Beuthenu je prišlo zvečer zopet do hudih spopadov, posebno pred sodnijsko ječo, katero mora stražiti zelo močna četa policije pred napadi narodnosocialističnih napadnih oddelkov. Tudi v drugih ulicah je večkrat prišlo do nemirov. Demonstranti so razbili mnogo šip, posebno pri judovskih trgovcih. Polcija je morala stražiti tudi ljudski dom socialnih demokratov. Oplenjenih je bilo več trgovin. En stražnik je bil hudo ranjen, prijetih pa je bilo 15 demonstrantov. Vsa okolica okrožnega sodišča v Beuthenu je bila okrog in okrog najstrožje zastražena in je bilo v bližini prepovedano vsako zbiranje ljudi. Narodnosocialistični listi v Šleziji hujskajo na vse načine.

Berlin, 25. avg. Vlada je prepovedala glavno glasilo narodnosocialne stranke »Der Angriff« za en teden. Vlada utemeljuje ta ukrep s tem, da je list v zadnjih dveh številkah hujskal k upor zoper državno oblast in vrhu tega zaniževalno pisal ter klevetal državno kancelarja. Povod za to prepoved je bil očividno članek tega lista o smrtnih obsodbah v Beuthenu.

Gospodarstvo sveta se začinja popravljati?

Rim, 25. avg. »Agenzia Economica« objavlja članek, v katerem pravi, da se množijo znamenja, da se svetovno gospodarstvo zopet popravlja. V preteklem tednu so se začele dvigati cene bakra; kositer se je v kratkem času dvignil za 2 šterlinga; enako cink, svinec in med. Po najnovejših vesteh se dvig teh cen nima pripisovati špekulaciji, ampak zahtevam oziroma potrebam konsuma.

Občutno se popravlja svetovni trg za žito. Celo trgovina z dragocenimi kamni izkazuje večjo živahnost in odgovarjajoči dvig cen. Poročila iz Anverze pravijo, da se je lokalna trgovina z diamanti, ki se je nahajala cela tri leta v zastoji, naenkrat zopet poživila in da sta pri tem udeleženi tako Indija kakor USA in posredno tudi Italija, ki deloma posreduje to trgovino.

Končno trdi italijanska gospodarska revija, da se nadaljuje velika aktiviteta trgovine z mobilnimi vrednotami, ki kažejo trdne cene. V Milanu se je na primer 23. t. m. stržilo več ko 50.000 papirjev, kar je po dolgem času naravnost presenečujoča vsota. V Italiji vidijo znamenje gospodarskega izboljšanja tudi v množini izlovrjenega blaga na železnih, ki znaša 200.000 ton več nego meseca junija, in v povišanju produkcije elektr. energije.

Podobna poročila, ki trdijo, da stojimo pred preporodom gospodarstva, prihajajo nekaj časa sem tuder iz Amerike. Dandaj so se ta poročila

Finančne zadrege Francije

Pariz, 25. avg. Z. Danes popoldne je bila seja vlade, na kateri so obravnavali vprašanje ravnotežja državnega proračuna. Kljub zakonu za sanacijo proračuna se pričakuje, da bo do konca tega leta deficit narasel za dve milijardi frankov, deficit za prihodnje leto pa se bo zvišal na 6—7 milijard frankov. Vlada bo s finančnim ministrom, amortizacijsko blagajno in francosko banko izvedla konverzijo rente ter na ta način še v tem letu privarčevala 1200 milijonov frankov. Prihodnji teden bo prišlo na vrsto tudi vprašanje deficita pri francoskih državnih železnih, ki znaša povprečno 12 milijonov frankov dnevno. Zankrat vlada še ne namerava povišati tarife.

Delavsko gibanje v Ameriki

Newyork, 25. avg. tg. V premogovnikih države Illinois potujejo stavkajoči redarji s svojimi ženami od rudnika do rudnika, kjer zahtevajo od delavcev, da vstavijo delo. Potujejo kar v avtomobilskih kolonah in jih je več kot 15.000 mož. V okolici Francina so se jim postavili na pot tamkajšnji kmetje z vilami in kosami. Prišlo je do hudih pretepov in so se morali rudarji umakniti. Do sedaj še ni posredovala niti policija niti vojaštvo. V državi Jowa pa so stavkajoči kmetje blokirali vse dohode v mesto, da preprečijo uvoz živil v mesto.

Zahteve ameriških strokovnih organizacij

Newyork, 25. avgusta Z. Ameriška zveza strokovnih organizacij je poslal vladi predlog, v katerem zahteva, da se dovoli 6-urni delavnik s 5 delovnimi dnevi v tednu. Dalje zahtevajo strokovne organizacije, da se ukine prohibicija, razpiše velika javna dela ter zmanjša izdatki za državno administracijo, kakor tudi, da se izvrši reorganizacija celokupne javne uprave. Strokovne organizacije so prepričane, da bi se na ta način, če ne povsem, pa vsaj delno zatrla gospodarska kriza.

Vročeruni italijanski diplomati

Rim, 25. avgusta. Z. Italijanskega poslanika v Renalu, Toscia di Valminuta, je hudo ranil uradnik italijanskega poslanstva Feroria. Poslanik je dal namreč uradniku ukor, kar je slednjega tako zelo razdražilo, da je potegnil britev in ranil poslanika na glavi. Feroria so takoj aretirali, poslanika pa prepeljali v bolnišnico.

sprjemala s precejšnjo skepsjo, ker so se smatrala kot efekt špekulacije, ki naj z umetnim dvigom cen ustvari razpoloženje za vladajočo stranko oziroma za g. Hooverja, ki bo moral novembra meseca na volitve. Vendar pa se zdi, da je v dvigu produkcije tudi nekaj realne podlage vsaj v gotovem obsegu. Miron Taylor, predsednik jeklenega trsta poroča, da je trust sklenil, da izda 5 milijonov dolarjev za povečanje in modernizacijo svojih podjetij ter da bo radi tega dobilo delo jako mnogo brezposelnih. Ta sklep se bo začel izvajati takoj po tem, ko se bodo pokazala prva znamenja splošnega dviga produkcije, o katerem mislijo, da bo nastopil kmalu, kar sklepajo iz povečanja povpraševanja po blagu vseh vrst.

Newyork, 25. avg. AA. Studijski oddelki velikih bank navajajo v svojih najnovejših poročilih, da so nekaterim industrijskim proizvodom cene poskočile. Navzlic temu pa je položaj nejasen in moten. Zankrat so tu merodajni še moralni razlogi. Cena kavčuku je vnovič čvrsta, bombaž je v veliki haussu, kakor tudi svila. Po drugi strani pa priporočajo poročila zmernost v poslih in kritizirajo špekulativne ekcese, ki bi mogli ves sedanji preobrat v cenah ogražati in uničiti.

Zagreška vremenska napoved: Počasi se bo zjasnilo, temperature zmerne, vetrovno.

Sprememba oseb v Rusiji?

(Od našega posebnega ruskega dopisnika.)

Moskva, 19. avgusta.

Moskovski »Politburo« se je na svojih zadnjih sejah skoraj izključno bavil le z rastočimi notranje-političnimi težavami, ki so se pojavile posebno vsled krize kolektivizma, ki je posebno ostra v kmetijstvu. Pri tej sejah je med voditelji stranke in voditelji vladne politike prišlo do tolikih nasprotij, da je bilo treba proglasiti seje za privatne sestanke, ker so se govorili vrtili v preveč neparlamentarni obliki. V dobro informiranih moskovskih komunističnih krogih se celo trdi, da je med vojnim komisarjem Vorosilovom in med bodočim vrhovnim komisarjem Kaganovičem prišlo celo do dejanskih spopadov. Pri vseh razgovorih gre pred vsem za to, kako zakriti politični in gospodarski umik komunistične stranke.

Generalni tajnik komunistične stranke Stalin se je že pred nekaj časa popolnoma umaknil od vodstva državnih in stranknih poslov. Prepričana namreč svojim sodelavcem, da med seboj uredijo in obravnavajo vsa nasprotja. Računa se, da bo posegel v zadeve šele takrat, ko bo smatral, da je položaj popolnoma razčiščen. Trenotno se peha Stalin, kakor nam poroča eden njegovih prijateljev, le s čitanjem Sherlock Holmesovih zgodb od Conana Doylea.

Zdi se, da prevzema vodstvo v »Politburo« zmeraj bolj in bolj že imenovani Kaganovič. Njemu je namreč uspelo tako Molotova, predsednika sveta komisarjev, kakor tudi vojnega komisarja Vorosilova popolnoma izpodrinuti. Zamerja se to Kaganoviču tembolj, ker je vsa ta nova politika bila uvedena ravno po Molotovu in Vorosilovu, dasi se je Kaganovič zmeraj držal le tako zvane Stalinske generalne linije; bil je torej zmeraj nasproti politiki tako zvanih desničarskih iztirij. Sedaj pa je sam predložil »Politburo« našt, s katerim pripušta industrijskim podjetjem svobodno delovanje, ki nimajo več ko 50 delavcev, to se pravi, da uvaja povratek k privatni lastnini v sovjetski Rusiji. Temu nasprotujeta odločno Molotov in Vorosilov. Enotni so si voditelji stranke trenutno le v tem, da je zelo nujno kar najhitreje odstraniti vse posledice socializacije Stalinske politike in da je treba v tej smeri izdati radikalne vladne dekrete.

Po vsem svetu

se vrše trgovinska pogajanja

Francija pripravlja dalekosežno trgovinsko pogodbo z Rusijo

London, 25. avgusta. Po celotnem svetu se opaža živahno delovanje, da se sklenejo med državami nove trgovinske pogodbe. Polem ko je Anglija sklenila trgovinske in carinske dogovore s svojimi domonji, je začela misliti na novo ureditev svojih trgovinskih zvez z ostalim svetom. Te dni se pod francoski ministrski predsednik Herriot na otok Guernsey, kjer se bo sestel z angleškim notranjim ministrom sir Samuelom. Oba državnika se bosta med drugim tudi dogovarjala o trgovinski pogodbi, ki jo Francija že del časa želi skleniti z Anglijo, ker je po zvišanju zaščitnih carin na svoje luksuzno blago močno prizadeta. Francija pa bo skušala se preje skleniti trgovinsko pogodbo z USA. Obenem se pogaja Francija s Sovjetsko Rusijo za jako dalekosežno pogodbo, po kateri bi Rusija Franciji dobavljala naflo in obenem začela vračati Franciji dolgovne carinske vlade v skupnem znesku 60 milijonov zlatih frankov v 62 polletnih anuitetah, dočim bi Francija dobavljala iz Rusije tudi drugo blago v veliki meri, francoska narodna banka pa bi oddajala sovjetske papirje eskomptirala po normalni obrestni meri. Razen tega so v teku tudi pogajanja s Portugalom in Kanado,

da se čimprej sklenejo s tem državama ugodni trgovinski pogodbi.

V Londonu se beleži tudi aktivnost Italije, ki se glede trgovinske pogodbe pogaja tako z Nemčijo, kakor tudi s Turčijo, s katero sicer že ima tako pogodbo, pa bo skušala svoje gospodarske zveze s Turčijo še poglobiti. Kar se tiče Anglije same, pa bo začela trgovinska pogajanja z Dansko, Nizozemsko in Argentino, ki so zaradi sklepov oltavske konference hudo oškodovane, kar se tiče njihovega dosedanjega izvoza mesa, masla in sira v Anglijo.

Zelo živahna trgovinska pogajanja se vrše tudi med republikami Južne Amerike, ki želijo zvišati svoj uvoz oziroma izvoz. Anglija od svoje strani veliko upa od vselej angleške industrije, ki se bo otvoril septembra meseca v Kodanju. Ta sejem bo velikega pomena za trgovinske stike Anglije s skandinavskimi državami, kakor tudi s Litvo, Latvijo in Estonijo. Vse države iščejo novih trgov in si prizadevajo, da bi se znižali carinski zidovi, ki ovirajo svetovno trgovinsko izmenjavo.

vostjo, akoravno je govoril vseskozi v najlepši slovenščini. Dr. Gogala je najprej govoril o učiteljski osebnosti s pedagoškega stališča in orisal, kakšna mora biti ta osebnost, če hoče učitelj dobro vršiti svojo glavno delo, vzgajati mladino. Učitelj mora biti dorastel svoji dolžnosti. Zato je modernemu učitelju neobhodno potrebno, da natančno spozna socialna vprašanja in stanovske posebnosti ljudstva, s katerim je v neprestani zvezi in katerega naj vzgaja.

Občni zbor je nadaljeval delo tudi popoldne in sicer je bilo na dnevnem redu čitanje poročil raznih odborov, ki so potem lahko svobodno kritizirali. Zborovanje je postajalo mnogo bolj živahno, toda daleč ni doseglo prizorov, ki so se odigravali včeraj dopoldne. Občni zbor je dal upravi absolutorij.

Zvečer je »Jugoslovanska rečna plovilnica« povabila vse udeležence kongresa na 4urni izlet po Donavi in Savi, mestno poveljstvo pa je stavilo na razpolago svojo vojaško godbo.

nanaša na stanovanja naslednjih uslužbencev: kretnikov, deseterijev, čuvajev prog, postaj, predorov, zgradb, vodnih črpalk ter svetilničarjev na osamljenih mestih na morju.

Cl. 5. Stanovanja se delijo v tri kategorije in sicer: v prvo kategorijo spadajo stanovanja v solidno zidanih zgradbah s popolnim komfortom (kot popolni komfort se za zdaj jemlje jemlje v ozir: parket, kopalnica in soba za služkinje). — V drugo kategorijo spadajo stanovanja, ki se nahajajo v solidno zidanih zgradbah brez popolnega komforta. — V tretjo kategorijo spadajo stanovanja, ki se nahajajo v slabše zidanih zgradbah ter v barakah.

Cl. 6. Sobne jedinice se računajo na naslednji način: Soba, večja od 16 m², se računa kot sobna jedinica, a soba, manjša od 16 m², kuhinja in kopalnica se smatrajo vsaka kot polovica sobne jedinice. Vse ostale pritlikline, kakor predsoba, stranišče, podstrešje, klet itd. se ne računajo v sobne jedinice.

Cl. 7. Če več uslužbencev stanuje v eni sobi, plačajo vrednost najemnine vsi uslužbeni skupno.

Cl. 8. Prometni minister se pooblašča, da s posebnim pravilnikom predpiše način dodeljevanja, uporabe, upravljanja in kategoriziranja stanovanj.

Cl. 9. V skladu s § 30 zakona o državnem prometnem osebju se bo naknadno predpisala uredba, kaj naj se ukrene z denarjem, ki se bo natekel iz najemnine.

Cl. 10. Ta uredba stopa v obvezno veljavo s 1. majem 1932

Vorosilova vprašanja

Za sedanjí položaj in razpoloženje v sovjetsko-ruskih vladnih krogih je značilno, da celo nasproti odgovornim funkcionarjem stranke prikrivajo pravo stanje zunanje politike. Celo pred politburojem razpravljajo o zunanjepolitičnih vprašanjih zgolj na splošno.

To je nagnilo vojnega komisarja Vorosilova, da je poslal strankinemu vodstvu pismo, v katerem izraža svoje »izredno ogorčenje«, da »zunanji komisarjiat namenoma zajemlja svojo dolžnost, da bi nedvoumno označil pravo stanje odnošajev med USSR in med državami kakor Nemčijo, Poljsko, Romunijo in celo Japonsko.« Izdajalec v politburoju ni, piše dalje Vorosilov. Torej tudi ni nobenega opravičenja za to, da se važna dejstva na področju zunanje politike Sovjetske Unije zamolčujejo... Kar se tiče vodstva Rdeče armade, je vsaj neprevidno, da ga pušajo v nejasnosti.

Vorosilov izjavlja, da se čuti prisiljenega, staviti politburoju naslednja vprašanja:

»Ali je res, da je dal tovariš Litvinov poljskemu poslaniku v Moskvi, Pateku, formalno izjavo, da bi utegnla biti sovjetska vlada pripravljena, da de facto prizna suverenitete pravice Romuniji nad Besarabijo?«

»Ali je res, da so se odnošaji med USSR in Nemčijo v toliki meri poslabšali, da preti nevarnost osamljenja Sovjetske Unije nasproti evropskim zapadnim oblastem?«

»Ali je res, da je dobil sovjetski poslanik v Tokiju, tovariš Trojanovski, od zunanjega komisarja nalog, da sprejme vse pogoje tokijske vlade, najsi tudi kršijo interese USSR, če se posreči za to ceno skleniti pakt o nenapadanj?«

»Če je vse to res,« nadaljuje Vorosilov, »bi bil pripravljen podati najostrejši protest in politburo opozoriti na to, da ni priporočljivo, če se potrpežljivost Rdeče armade na ta način izkuša.«

Zelo zanimivo je, da zunanji komisarjiat na ta Vorosilova vprašanja raje sploh ni odgovoril. Politburo pa se je zadovoljil s tem, da je vojnemu komisarju pojasnil, da se je s svojim pismom hudo pregrešil proti strankni disciplini. Vorosilov je zapustil sejo, v kateri so razpravljali o tej stvari, z izjavo, da si bo »potrebno jasnost« že preskrbel.

Definitivna okupacija Mandžurije

Nezaslišan cinizem japonske diplomacije

Tokio, 25. avgusta. Z. V parlamentu je zunanji minister grof Ušida izjavil, da bo vlada pripravila vse potrebno za formalno priznanje nove mandžurske države. Vlada je prepričana, je rekel minister Ušida, da je priznanje mandžurske države najboljši sredstvo za zagotovitev stalnega miru na Daljnem Vzhodu. Vlada čuti potrebo, da pomaga pri osnovni rešitvi, ki bo končno v stanju, da prepreči vsrke sporov, ki že stoletja obstajajo med Japonsko in Kitajsko. Japonska s tem ni kršila protivojnega pakta in priznanje nove mandžurske države ni v nikakršnem protislovju s sporazumom devetih velesil. Japonska v nobenem slučaju ne more pristati samo na začasno rešitev mandžurskega problema, kakor to želijo nekatere države, s čemer bi se na nekak način zavarovale stare pravice Kitajcev v Mandžuriji. Vsi poznavalci kaotičnih razmer na Kitajskem morajo priznati, da vsi statuti Zveze narodov, torej vse odredbe, ki so znane pod imenom »stroj miru«, tukaj ne bi imele nobenega smisla. V ostalem je ustanovitev nove mandžurske države posledica separatističnega pokreta na Kitajskem. Med tem pa separatističnega pokreta sporazum devetih velesil ne preprečuje in tega ne more Mandžuriji nihče prepovedati. Kar se tiče okolištin, da je mandžurska vlada vzela v svojo službo nekaj japonskih strokovnjakov, je rekel Ušida, da to ni nič nenavadnega, ker delajo to vse mlade države. Rešitev mandžurskega problema lahko sprejme japonska vlada le v tem slučaju, če bodo podane legitimne zahteve mandžurskega naroda, kakor tudi da ne bodo okrenjene pravice in interese Japonske ter dane garancije za mir v vzhodni Aziji. Taka rešitev pa lahko pride na temelju obstoječih pogodb in okolištin. S temi okoliščinami se bo morala končno pomiriti tudi Zveza narodov.

Dve manifestaciji

Berlin, 25. avg. AA. Prye dni prihodnjega meseca bo v Berlinu ena največjih nacionalističnih manifestacij v Nemčiji po svetovni vojni. Vršil se bo trinajsti kongres bivših bojevnikov, organiziranih v mogočni militaristični zvezi tkzv. jeklenih čelad. Pričakujejo, da se bo kongresa udeležilo 200 tisoč članov. Že sedaj je prijavljeno 180 posebnih vlakov, nad 10.000 tovornih avtomobilov in veliko število drugih prevoznih sredstev. Zveza jeklenih čelad je znana po shodu, ki ga je priredila v Koblenzu, kjer so bile protifrancoške demonstracije.

Kongres bo 8., 4. in 5. septembra. Člani Zveze jeklenih čelad bodo prišli v starih krogih s cesarskimi zastavami in vse mesto bo verno-belo-rdečih zastavah, kakor da bi Nemčija ne bila živila zadnjih 14 let.

Pariz, 25. avg. AA. V Franciji so bile v zadnjem času razne pacifistične manifestacije pod imenom »Dnevi upov«. Posebno ganljiva je bila včerajšnja prireditev mladine na grobu Aristida Brianda.

Pariz, 25. avg. tg. Voditelj katoliške mladine Marc Sanguier je včeraj pripeljal tisoč otrok, ki biva jo na počincah, h grobu Brianda v Cocherelle, kjer so otroci trosili cvetlice na Briandov grob z vzklikom: »Za mir na svetu.« Otroci so obiskali tudi Briandovo posestvo, kjer so jim Briandovi nečaki postregli z okrepčili.

Piccard ostane na zemlji

Milan, 25. avgusta. tg. Za novi načrt poleta v stratosfero, ki ga je zamislil profesor Piccard od Hudsonskega zaliva, je Mussolini obljubil Piccardu vso finančno pomoč. Profesor Piccard pa se tega tretjega poleta ne bo udeležil sam, temveč je določil za to človeka, ki bo lahko premagal v polarnih krajih vse težkote, če bi bilo treba v polarnih krajih vračati se po ledu. Profesor Piccard hoče ta tretji polet samo pripraviti, poveriti pa ga hoče Kipferju, ki je spremljal profesorja na prvem poletu v stratosfero.

London, 25. avg. Z. Anglež Oswald Shroft se pripravljajo, da potolče Piccardov rekord v stratosferi. Skonstruiral bo balon, s katerim se bo lahko dvignil v višino 27.000 metrov.

Letošnje francoske vojaške vaie

Pariz, 25. avgusta. »Petit Journal« poroča, da se bodo letošnje velike vaie francoske armade vršile na nemški meji vzhodno od Chalons sur Marne. Vaie se bodo vršile od 20. do 30. septembra. Udeležile se jih bodo druga divizija severnoafriške pehote, 15. pehotna divizija in prva konjeniška divizija, skupaj s težko artilerijo, aviatiko in tanki, vsega skupaj 40.000 mož. Voditelj vaj bo general Camelin v navzočnosti šefa generalnega štaba generala Weyganda.

Italijanski manevri

Rim, 25. avgusta. Z. Manevri italijanske vojske se nadaljujejo. Rdeča stranka je izzvala napad na bregovih pri Ubbinu in Peruggi, ter se vsled premoci uborila. Plava stranka je zelo hudo napadla desno krilo nasprotnika, ki je silno ogrožen. Pomoči bodo manevri končani. Izid pričakujejo z velikim zanimanjem. Predsednik vlade Mussolini je posetil Peruggio, kjer so ga svečano sprejeli. Določil je vse potrebno za čim lepši sprejem v mestni posvetovalnici po končanih manevrih. Tudi kraj je v neprestani zvezi z vojaštvom, ki sodeluje v manevrih.

Sklican'e madž. parlamenta

Budimpešta, 25. avgusta. Z. Danes je vsled zahteve opozicije sklicana izredna seja madžarskega parlamenta za 2. septembra t. l. Sklicanje seje je zahtevalo 50 poslancev. Na izredni seji bodo razpravljali interpelacijo, ki jo bo izročila opozicija proti vladi vsled volivnega tečaja.

Prepovedani listi

Belgrad, 25. avgusta. AA. Z odlokom notranjega ministrstva je pod št. 30.895 z dne 23. t. m. prepovedano uvažati in razširjati v naši državi naslednje liste: »Polodni listi«, »Prški listi«, »Ponedeljni listi«, »Seidren« in »Moravski listi«, ki vsi izhajajo iz Češkoslovaški.

Kaj poreče Amerika?

Pariz, 25. avgusta. AA. »Le Temps« priobčuje uvodnik o Japonski in ugotavlja, da je japonska vlada indirektno, vendar dokaj jasno odgovorila tistim, ki se upirajo japonski politiki proti Mandžuriji. Ekspozé japonskega zunanjega ministra Ušide v japonskem parlamentu je povsem jasn odgovor ponovnim izjavam s strani Washingtona o tem, da Zedinjena države Severne Amerike nikdar ne bodo priznale teritorialnih izprememb na podlagi nasilja. Izjava japonskega zun. ministra pa je hkratu opomina mednarodnemu javnemu mnenju, da Japonska nikdar ne bo dopustila Zvezi nar. kakršnokoli intervencijo v mandžurskem vprašanju.

S tega vidika so izjave japonskega zunanjega ministra po mnenju pariškega lista odločilno politično dejanje, ki ga ne bo moči zanikati ali pobiti, ko bo objavljeno poročilo Leytonove komisije o Mandžuriji.

Resen položaj v Sanghaju

Sanghai, 25. avgusta. Z. Bojkot japonskega blaga, ki ga podpirajo tudi odgovorna mesta, je zopet povzročil veliko napetost med Kitajsko in Japonsko. Zaradi bojkota je Japonska znatno pomnožila svojo posadko v Sanghaju. Poveljnik japonske posadke je izdal proglas, v katerem prepričuje narod, da bo vojaštvo znalo ščititi njihovo premoženje in življenje. Splošno smatrajo položaj kot zelo resen.

Tokio, 25. avgusta. Z. V bližini mesta Cingvan v Mandžuriji je prišlo do hudih in krvavih borb med japonskim vojaštvom ter neregularnimi kitajskimi četami. V teh borbah so Kitajci zgubili 500 mož. Kitajski ustaši so ujeli japonskega konzularnega uradnika in ga odvedli s seboj.

Stavka na Poljskem

Varšava, 25. avg. tg. Radi ponovnega znižanja delavskih mezd je izbruhnila v kongresni Poljski splošna stavka. V industrijskem revirju Lodz je ustavljen obrat v eni največjih tovarnih, ker so delavci odklonili napovedano 15 do 20 procentno znižanje mezd. V Varšavi grozi nova stavka mestnih nastavlencev, ki že skoraj leto dni ne dobivajo več točno svojih plač. Tudi tiskarski nameščenci so sklenili demonstracijsko stavko. V vzhodni Sleziji so brezposelni rudarji na svojo roko odprli zapuščene tako zvane »divlje cehce«. Prišlo je do spopadov med brezposelnimi delavci in policijo. Več oseb je bilo ranjenih.

Osebnosti

Belgrad, 25. avgusta. I. Za gozdne pristava 3. skupine pri gozdni upravi v Raškem je postavljen Marjan Tomec, od sedaj v Ražnju. Za gozdarskega pristava 8. skupine in šefa gozdne uprave v Bozudi je postavljen Robert Hartman, do sedaj pri gozdnem ravnateljstvu v Sarajevu. — Iz državne službe je odpuščen Srečko Veber, gozdni pripravnik pri banski upravi v Banjaluki.

Belgrad, 25. avgusta. I. Danes je objavljena lista učiteljev in učiteljskih kandidatov, ki so sprejeti na tečaj za fizično vzgojo v Belgradu. Tečaj se prične 6. septembra t. l. Udeleženci bodo stanovali v domu jugoslovanskega učiteljskega združenja. Med 60 kandidati se nahajajo tudi 4 Slovenci: Ivan Pretnar, učitelj v Zavrču, Stanko Miš, učitelj v Celju, Andrej Štrukelj, učiteljski kandidat iz Zaloge in Praprotnik Anton, učiteljski kandidat iz Šmarja pri Ljubljani.

Agrarna reforma v Albaniji

V Albaniji se niso do sedaj še vršila nobena merjenja zemlje. Edino, kar je tozadevno ugotovljeno je, da znaša celokupna površina državnega ozemlja 28.000 km². Tu so predvsem zelo razsežna veleposvesta, ki so pa v rokah maloštevilnih privilegiranih mohamedanskih rodbin. Le ti so svojo prvotno majhno posest vedno bolj in bolj razširjevali na škodo svojih nezastitenih sosedov.

Takoj po končani svetovni vojni so nastala v deželi stremeljenja, ki so zahtevala izmerjenje posestev in pravično razdelitev zemljišč. Že leta 1921 je albanski kabinet sklenil, da se bo izvršila katastracija cele dežele. V ta namen je pozval italijanskega inženjerja polkovnika Amadeja s skupino inženjerjev, ki so pomladi leta 1922 začeli z delom; kmalu pa so trčili na hud odpor domačih seljakov, tako, da so bili prisiljeni prenehati z delom.

Medtem ko je Ahmed Zogu stal kot državni predsednik na čelu države, ni bilo več govora o neki agrarni reformi. Šele takrat, ko je stopil na albanski prestol, je ob priliki svojega prestolnega govora v januarju leta 1929 označil čim prejšnjo in odločnejšo agrarno reformo za socialno nujnost svoje države. To je smatral, da je eden izmed glavnih težkoč njegovega vladnega programa. Toda nasprotovanja in ovire so bile še tako velike, da so zavlačevale sprejem zakona o agrarni reformi do aprila 1930; njegovo realizacijo pa so ovirale še do danes.

Osnova reforme naj tvori razdelitev veleposvesta v tri dele: en del dobi podložni kmet proti določenim, zmerani denarni odškodnini, drugi del ostani zamenkrat se v posesti dosedanjega posestnika, ki se pa mora zavezati, da bo ozemlje intenzivno in čim bolj plodonosno obdeloval, dočim pa ostane tretji del še v nadaljni lastni dosedanjega posestnika, s tem delom lahko svobodno razpolaga. Razdelitev tega veleposvesta se naj izvrši po izmeri katastra. Za izvršitev teh zemljiških zakonov je bila v Tirani osnovana »generalna direkcija za agrarno reformo« kot osrednje oblastvo vseh zemljiških operacij.

Kakor vidimo se je izvršila ta agrarna reforma v jako milih oblikah, kar gre pa na rovaš ondodnih socialnih in gospodarskih razmer.

Pred nekaj leti meseci je albansko generalno ravnateljstvo za agrarno reformo poslalo razna državam, med njimi Češkoslovaški, Avstriji in Nemčiji prošnjo, da naj jim pošljejo tri zemljemerne inženjerje in 16 zemljemerskih tehnikov. Medtem pa je v albanskem parlamentu prodrla mnenja, da je sistematično izmerjenje katastra preveč zamudno in predrago. Vlada je bila pooblašena, da vzame za osnovo svojih agrarnih operacij skice, Vlada je na to pristala ter je izdala pristojnemu ravnateljstvu za agrarno reformo tozadevno navodilo in s tem se je vprašanje izvršitve katastra odložilo znotraj za nedoločeno čas.

Uredba o stanovanjski najemninii prometnega osebja

Belgrad, 25. avgusta. AA. Na podlagi § 30 zakona o državnem prometnem osebju in po odobritvi ministrskega sveta in v soglasnosti finančnega ministra je prometni minister predpisal uredbu o vrednosti najemnine stanovanj uslužbencev državnih prometnih ustanov, izdanih na podlagi § 30 zakona o državnem prometnem osebju.

Cl. 1. Uslužbenec državnih prometnih ustanov, ki stanujejo v državnih ali od države najetih zgradbah, se odbija vrednost stanovanja po odredbah te naredbe od skupnih mesečnih prejemkov.

Cl. 2. Predpisane te uredbe se nanašajo tudi na osebe, ki se sprejemajo na delo v državni prometni službi po določilih 19. poglavja zakona o državnem prometnem osebju.

Cl. 3. Vrednost najemnine se določa po krajevnih draginskih razredih in po kategoriji stanovanja za vsako sobno edinico po naslednji tabeli: Mesečna najemнина znaša po krajevnem draginskem razredu od sobne jedinice v kategorijah: enosobno stanovanje I. kategorija 120, II. kat. 100, III. kat. 70 Din; dvosobno stanovanje I. kat. 100, II. kat. 80, III. kat. 50 Din; trisobno stanovanje I. kat. 80, II. kat. 50, III. kat. 30 Din.

Cl. 4. Uslužbenec, katerih stanovanja služijo obsegu v službene potrebe, se bo zaračunavala stanarina 30 odst. od določene najemnine. To se

Mali oglasi

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2:50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službodobne

Spretna prodajalka
z nekaj kavcije, eventualno lahko tudi natakarcica, ki je vajena v trgovini, se takoj sprejme. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Zanesljivo« 12.321. b

Zanesljivega slugo
samskega, s kavcijo 4000 Din v gotovini, sprejmemo. Plača dobra in stanovanje. Pismene ponudbe na Terazije 15, »Evropa«, Beograd. (b)

Vajenci

Učenca
za soboslikarsko in pleškarsko obrt — s hrano ali nekaj plače — sprejem. Ivo Glinšek, Rožna dolina c. XI. št. 9, Ljubljana. (v)

Trgovsko učenko
absolventinjo dveh ali treh meščanskih šol, pridno in pošteno, ki ima res veselje do trgovine, sprejem takoj v trgovino mešanega blaga na deželi — s hrano in stanovanjem v hiši. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod značko »Učenka« št. 12.269. (v)

Čitajte in širite
»Slovenca«!

Dijaki

Mlajšo dijakinjo
sprejme upokojena učiteljica v vso oskrbo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.303.

Dva dijaka
boljših rodbin se sprejmeta na hrano in solčno stanovanje. Ponudbe na upravo »Slov.« Maribor, pod »Srečen dom« štev. 12328. (D)

Stanovanja

Stanovanja
dvo- in trisobna, v vilah pod Rožnikom, odda za takoj Realiteta pisarna, Wolfova ulica 1. (c)

Pouk

Konec krize
nastopi takrat, kadar si bo vsak znal pomagati v vseh težkih prilikah. Zato se pripravite in se učite trgovskih in gospodarskih ved, združništva in jezikov. To vas v najkrajšem času nauči Dopisna trgovska šola v Ljubljani, Pržakova 8. (u)

Razno

Doživetno oskrbo
dobi starejša gospa pri boljši rodbini kot lastna mati — proti enkratnemu plačilu po dogovoru. Lahko tudi z dežele. Dopisi pod značko »Dobri otroci« št. 12.301 na upravo »Slovenca« Ljubljana ali Maribor. (r)

Večjo vlogo
pri ljub. kreditni banki sprejem kot hipoteko. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Vknjižba na prvo mesto« št. 12331. (r)

Morje — solnce!
Omiš — Split. Hotel »Jadrani«, penzion 39 do 55 Din. (r)

Posrestva

Droben oglaš v »Slovenca«
posrestvo ti hitro prodaja; če že ne z gotovim denarjem pač kupca ti s knjižico da.

Stavbne parcele
na Brinju, ob Dunajski cesti, prva primerna za vsak obrat v izmeri 1308 m² po 60 Din, ostale po 51 Din; na Ježici po 20 do 30 Din. Informacije: Herman, Ježica, ali pri »Angelci«. (p)

Vila

stiristanovanska, z vsem komfortom, 20 let davka prosta, gospodarsko poslopje s stanovanjem, 1000 kvadr. metrov vrta, napredaj v Ljubljani. Naslov pove upravo »Slovenca« pod št. 12.298. (p)

Vilo v Ljubljani
vredno 400.000 Din, menja za enako v Mariboru Realiteta pisarna, Ljubljana, Wolfova 1. (p)

Stanovanjsko hišo
blizu tramvajske proge proti St. Vidu — prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.302. (p)

Vila

enonadstropna, nova, se takoj ugodno prodaja v Zg. Siskli. Naslov v upravi »Slovenca« 12.297. (p)

Parcele

poleg kolodvora v Dev. M. v Polju prodam. Naslov pove upravo »Slovenca« št. 12.299. (p)

Auto-motor

Harley Davidson
1200 cm³, s priklopo — ugodno prodam ali zamenjam za manjši avto. Naslov v upravi »Slovenca« št. 12.314. (l)

Kupimo

Maline
in razno sadje kupuje Sadjak, Sv. Petra c. 83. k

Poltovorni avto

kupim. Lahko je tudi luksuzni, star in dobro ohranjen. Znamke Ford, Chevrolet ali Fiat. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 12.311. (k)

Nakup in prodaja

vreč ter jute
A. Grebenc
Dunajska 36

Glasba

Glasovir
(Stutzflügel) naprodaj. — Cena 9000 Din. Maribor, Majstrova ul. 18-I, desno (l)

Prodamo

Če avto svoj stari prodajaš
a' motorja bi znebil se rad. Brž kupcev ti mnogo prižene Slovenčev najmanjši inserat

Konfekcija — moda!
Najcenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14, Ljubljana. (l)

Volna, svila, bombaž
stalno v bogati izbiri v vseh vrstah, za strojno pletenje in ročna dela, po najnižjih cenah pri trvdki Karl Prelog, Ljubljana — Židovska ul. in Stari trg.

Puhasto perje

čisto, čobano po 48 Din kg, druga vrsta po 38 Din kg čisto, belo, gosje po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg. Razpošiljam po poštnem povzetju. L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja.

Vse čebelarke

potrebščine, konve za med, točilnice itd., obiralnice za sadje, lične ptičje kletke in vso železnino nudi Fr. Stupica, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1. (l)

Prst

za vrtove, presejano, črno, Vam dobavi gradbeno podjetje Anton Mavrič, Dunajska cesta 38, telefon 33-82. (l)

Lanenetrovine

In družu kmila nudi naicene! Veletrgovina čita in moke. A. VOLK, LJUBLJANA Reslijeva cesta 24.

Prodaj

večjo množino brinjevca, hrusevca, slivovke, 40 kad in sodov za namakanje sadja od 5—15 hl ter vinskih sodov od 5—7 hl. Zamenjam tudi za spece-rijsko blago. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 11.907. (l)

Šivalni stroj

za krpanje vreč, Cops-pulmašina, entel stroj — ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 12.315. (l)

Nudim
lep domač gorenjski

oves in lečo

po najnižji ceni.
Ljudevit Sirc, Kranj.

Mednarodni velesojem v Prahi

4.—11. septembra 1932

Svetovni velesojem

na katerem so zastopani

narodi in države

Znižana vožnja za brzovlake in navadne vlake

Jugoslavija 25%

Čehoslovaška 33%

Avstrija 25%

Pojasnila in legitimacije daje: ALOMA COMPANY, Aleksandrova c. 2
CEHOSLOVAŠKI KONZULAT
PUTNIK, Gajeva ulica za nebotičnikom

Dijakom srednjih šol!

Profesorji šole »Privatna nastava« nadaljujejo z izobrazbo učencev (učenek) za vse razrede.

1. Učenec(ke), ki so padli pri sprejemnem izpitu, morejo zanesljivo v teku leta polotiti sprejemni izpit in izpit za 1. razred gimnazije, ne da bi izgubili leto.
2. Redni učenec(ke), ki ponavljajo razred, ki so izgubili pravico do šolanja ali ki so bili izključeni, morejo tekom enega leta dovršiti celo dva razreda in nadomestiti izgubljeni čas.
3. Odelek za redno notranje učenec(ke) sprejema v penzionat učenec(ke), ki se žele redno šolati na kakšni beigradski državni šoli. Podučujejo se iz vseh predmetov in se jim s tem zagotovi uspeh.
4. Zasebni učenec(ke), ki jim manjka gimnazijska izobrazba, morejo v kratkem času dovršiti potrebne razrede.
5. Dopisna predavanja za učenec(ke), ki ne morejo ostaviti mesta svojega bivališča.

Vzrok(a) učenec(ke) te šole položi izpit in dobi spridevalo iz državne gimnazije, ki ima enako vrednost, kot da bi bil učenec redno dovršil šolo. Delujejo samo kvalificirani, najbolj izobraženi profesorji in je vsakemu pridnemu učenku uspeh zagotovljen.

Šola ima izobren penzionat. Strogo nadzorstvo. Postopajo z njimi kot starši. Cene ugodne.

Podrobna pojasnila in vpisovanje:

M. Popović, Njegoševa ul. 29, Beograd Tel. 21-601

Brez posebnega naznanila

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da nam je umrla danes naša ljubljena mati, oziroma stara mati, teta in tašča, gospa

Marija Dagarin

posestnica

po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili svete vere. Pogreb blagopokojne se bo vršil v soboto ob 7 zjutraj iz hiše žalosti na pokopališče v Skofji Loki.

Maše zadušnice se bodo brale v franciskanski cerkvi.

Puštal, dne 25. avgusta 1932.

Matej, Peter, Jernej, Jaka, Stejan, sinovi. Marija por. Jamnik, hči — in ostalo sorodstvo.

Pogrebni zavod Šoštanj

Rodbina Trobej naznanja vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je njih ljubljani soprog, oče, stric, stari oče in svak, gospod

Alozij Trobej

šolski upravitelj v poklju, star 71 let, častni občan mestne občine Šoštanj in občine Sv. Ilj pri Velenju, odlikovan z redom sv. Save IV. stopnje itd.

dne 25. t. m. ob 5 po dolgi, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega se bo vršil v soboto, dne 27. t. m. ob 16 izpred hiše žalosti na pokopališče Sv. Mihaela pri Šoštanju. Z neizmerno ljubeznijo se bomo tudi po njegovi smrti spominjali tega zlatega srca, kar naj večno spanje lajša. Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 28. t. m.

Šoštanj, dne 25. avgusta 1932.

Cecilija Trobej roj. Kotnik, soproga. Marica, Cilka, Slavko, Joži, otroci. Ema Trobej, snaba. Erika, vnukinja, in ostali sorodniki.

V globoki žalosti sporočamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je danes, dne 25. avgusta dopoldne po daljši bolezni, v 82. letu, pogosto pokrepčan s svetimi zakramenti, v Gospodu za večno zaspal naš iskreno ljubljani oče, tast, oče, stari oče in stric, gospod

Franc Kmecl

hišni posestnik in krojaški mojster.

Pogreb bo v soboto, dne 27. avgusta ob 4 popoldne iz hiše žalosti Gubčeva ulica št. 2.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 29. avgusta ob 7 zjutraj v cerkvi sv. Danijela.

Dragega pokojnika priporočamo v molitev.

Celje, dne 25. avgusta 1932.

Marija Jagodič roj. Kmecl, hči. Josip Jagodič, zet. Vida, Boris, Marjan, Zdenko, Marijica, vnuki.

Potrta neizmerne žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pre-tužno vest, da je moj iskrenoljubljani in skrbni soprog, brat, stric in svak, gospod

KIHSOVIC ALBERT

uradnik drž. železnice

dne 25. t. m. ob pol 8 zjutraj, po dolgem, mukepolnem trpljenju, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb blagega pokojnika bo v soboto, dne 27. avgusta 1932 ob 2 popoldne od doma v ostri Podjunska ulica št. 21 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 25. avgusta 1932.

Ana Kihsovic roj. Ribnikar, soproga
in ostalo sorodstvo.

Ljudska posojilnica v Celju javlja tužno vest, da je nje soustanovitelj in član načelstva, gospod

FRANC KMECL

hišni posestnik

dne 25. avgusta umrl. Pogreb se bo vršil v soboto, dne 27. avgusta ob 4 popoldne na okoliško pokopališče.

Naj počiva v miru blaga duša!

Celje, dne 25. avgusta 1932.

LJUDSKA POSOJILNICA
V CELJU.